

selv er med til at gaae bort fra det Princip, idet han har været med til at stille Endringsforslaget under Nr. 2 om at paalægge Præsteskaldene Gammelskat, thi Præsteskaldene have hidtil ikke svaret nogen af de Skatter, som blive tagne i Betragtning med Hensyn til Beregningen af Gammelskatten. Den høitærede Finantsminister har efter min Mening meget rigtig sagt, at Hovedspørgsmaalet er, om Præsteskaldene kunne taale dette Afdrag i Indtægt. Med Hensyn dertil troer jeg ganske vist, at de i det Hele maae kunne taale det. Præsteskaldene i min Egn ere i det Hele meget store, og skulde der være Spørgsmaal om Embeder, der ikke kunde taale det, vilde der i alt Fald kun være Tale om et enkelt Embede paa Vestkysten; men ogsaa for dette Tilfælde er der truffet Bestemmelser i Endringsforslaget. Jeg skal derfor meget bede det ærede Thing om at vedtage Endringsforslaget; jeg troer ikke, at de Grunde, der ere anførte imod dette, i det Hele taget ere af nogen synderlig Betydning.

Rühnel: Den høitærede Ordfører troede i mine Udtalelser i det Hele taget, og i alt Fald i enkelte Punkter, at have fundet, hvad jeg ikke tilsigtede, det skulde være, nemlig et Forsvar for den af ham udtalte Anskuelse. Saaledes fandt den ærede Ordfører en meget stor Indrømmelse fra min Side deri, at det Princip, jeg havde anerkjendt i Loven, ved denne Bestemmelse brydes. Men vel har den høitærede Finantsminister udtalt, at han ikke ansaae det for et Princip, men jeg har dog troet med Glæde at lægge Mærke til, at der var en saadan Stræben derhen imod, at Skatteyderne ikke fremtidigt skulde komme til at yde Mere i Skat end hidtil. Jeg har indrømmet, at, hvis det er et Princip, stæer herved et Brud derpaa, men jeg har ogsaa søgt at godtgjøre, at det var nødvendigt at gjøre det; og ligesom der for Tilfældene kan gives Regler, kan der ogsaa finde Undtagelser Sted, og det maa altsaa betragtes som en Undtagelse fra Reglen. Fremdeles meente den ærede Ordfører, at der ikke kan lægges megen Vægt paa min Formening om, at der ikke fandtes Giendomme, som ikke henhørte under Kategorien af bortarvesættede Giendomme. Det glæder mig af den ærede sidste

Talers Udtalelser at have hørt den af mig udtalte Formening bekræftet. Endelig fandt den ærede Ordfører det besynderligt, at jeg kunde komme til at tale om Statens Ret til Kirkegodset ved denne Lovs Behandling, men jeg finder, at det er fuldstændigt berettiget, da der netop af Staten gjøres, om ikke en Brug af Kirkegodset, saa dog en Formindskelse af Præsteskaldenes Indtægter ved disse nye Afgifter, hvortil jeg forøvrigt mener, at Staten er berettiget. Her sagde den ærede Ordfører, at Staten altid var berettiget til at paalægge nye Skatter. Det skal jeg indrømme; den ærede Ordfører meente derhos, at Staten var berettiget til ogsaa at paalægge de nuværende Ihændhavere nye Skatter. Ja, ganske vist, det vil Staten være berettiget til; men jeg kan dog ikke Andet end udtale min Glæde over, at Staten har villet tage et Billighedshensyn med i Betragtning. Endelig meente den ærede Ordfører, at jeg havde, saa at sige, insødegaaet mig selv ved at omtale, at disse Embeder vare, som jeg sagde, deels, hvad man kalder gode, deels middelgode Embeder, som i det Hele taget kunne bære denne Afgift, og desuagtet gjøre opmærksom paa, at de kunde trænge til Lettelse i Henseende til visse Byrder. Det var imidlertid ikke min Mening at sige, at de absolut trængte til denne Lettelse, men at dette Forhold burde ordnes, for at de kunde blive lige stille med de andre Præstegaardes Bøvere og Ihændhavere. Det var ikke min Mening, at der fra Statens Side skulde stee nogen som helst Udgift; men min Mening var, at Forholdet kunde ordnes uden Byrde for Statskassen og saa omsider efter en vis Række Aars Forløb vilde, naar Forrentningen af Capitalerne ophørte, derved bevirkes, at disse Præsteskald bleve saameget mere forbedrede. Jeg troer i det Hele taget ikke, at jeg ved mine Udtalelser har hjulpet den ærede Ordfører den mindste Smule, og det skulde ogsaa gjøre mig ondt, om dette havde været Tilfældet, da jeg, som sagt, erkjender Nødvendigheden af, at disse Forhold ordnes, og ikke indseer, at det kan stee paa anden Maade end den foreslaaede. Jeg kan ikke skjønne, at det krænker nogen som helst Mands Ret, og Præsteskaldene maae finde sig i, at disse Forhold blive ordnede paa den her